

## **Преподобни: ЧЕТИРИ САПОДВИЖНИКА**

У самопрегору, другови Преподобног Дија. Представили се у миру Божјем.

### **Преподобни СЕРАФИМ САРОВСКИ (налажење Моштију)**

Преподобни Серафим Саровски празнује се: 02 (15).јануара – упокојење и друго обретеније Моштију 1991.године + 19.јула (1.августа) – прво обретеније Моштију и прослављење 1903.године.

После блаженог упокојења - Успомена на узвишени подвижнички живот старца и вера у моћ његовог молитвеног посредовања, у току времена не само није ослабила, него је све више и више расла и утврђивала се код свих слојева православног народа. Потпуно делећи ту народну веру у светост старца Серафима, Свети Синод Руске Цркве је већ неколико пута признао као потребу да се предузму потребне мере за прослављење угодника Божјег.

Најзад 1902 године 19 јула, на рођендан старца Серафима, Његово Величанство цар Николај Александрович Романов, имајући у виду молитвене подвиге блаженочившег угодника Божјег и свенародно усрђе према успомени његовој, изрази жељу да се приведе крају Светим Синодом већ започета ствар о прослављењу богоугодног подвижника. У почетку 1903 године Свети Синод, потпуно убеђен у истинитост и тачност чудеса, која се збивају на молитве старца Серафима, донесе одлуку да га призна у лику Светих, благодаћу Божјом прослављених, а свечане остатке његове - светим моштима. За свете мошти би направљен о трошку цара и царице кивот од сребра и позлаћен.

Свечано прослављење новојављеног угодника Божјег би извршено деветнаестог јула 1903 године у присуству цара, царице и других чланова царске фамилије, и

многохиљадне масе народа. Том приликом се десише многобројна исцељења на молитвено посредовање преподобног Серафима Саровскога чудотворца.

### **ИКОНА ПРЕСВЕТЕ БОГОРОДИЦЕ „БЕОГРАДСКА ОДИГИТРИЈА“.**

Данас поред Светог Серафима Саровског, Светог деспота Стефана, Свете Евгеније-Ефросиније (књегиње Милице), Свете Макрине (сестре Светог Василија Великог и Светог Григорија Ниског) и Светог Дија празнује се чудотворна икона Пресвете Богородице „Београдска“.

Као што се зна: Свети деспот Стефан Лазаревић је град Београд посветио Пресветој Богородици (1403.године). Пресвета Богородица преко Своје Иконе „Београдске“ је заштитница, чуварка града Београда и уопште земље Србије.

Оно што је занимљиво постоје три иконе Пресвете Богородице „Београдска“.

У цркви Ружици на Калемегдану (од пре неколико година) је копија оригиналне иконе „Београдске“. Оригинална икона је у Београду била још у време Светог краља Драгутина после чега јој се често губи траг да би је опет пронашао (вратио) у Београд Свети деспот Стефан. 1521. године икона је однета у Цариград где је изгорела у 20. веку.

Пошто је она однета из Београда урађена је друга икона „Београдска“ која се сада налази у цркви Светог Саве на Врачару и назива се „Богородица са Анђелима“ (урађена по угледу на Чудотворну икону Пресвете Богородице „Страдална“). Ова икона је сво време била скривана у унутрашњој страни иконостаса и тек пре десетак година се сазнало за њен значај.

Трећа икона „Београдска“ („Београдска Одигитрија“) је иконописана такође у 16.веку и налази се у храму Светог Марка (трон икона).

### **Света ЈЕЛЕНА БАЛШИЋ**

Света Јелена Балшић је била ћерка Светог кнеза Лазара и Свете кнегиње Милице. Најпре је удата за зетског кнеза, а потом за захумског великог војводу. Оставши по други пут удовица, повукла се на свој двор на Скадарском језеру. Ту је саградила манастир Бешку. Упокојила се 1443. године. Мошти јој се налазе у Бешки и један део у Лазарици. Помиње се 19.јула (или ти 1.августа по новом календару), заједно са својом мајком кнегињом Милицом и својим братом Стефаном.

### **Преподобна ЈЕВГЕНИЈА-ЈЕФРОСИНИЈА, бивша Царица Србска МИЛИЦА**

Кнегиња Милица рођена око 1335, била је жена српског кнеза Лазара и православна светитељка. Пореклом је из владарске породице Немањића. Њен отац био је кнез Вратко, у народној традицији познатији као Југ Богдан. Милица се удала за Лазара Хребељановића око 1353. После смрти цара Уроша, Лазар постаје кнез Рашке са престоницом у Крушевцу. Кнегиња Милица се бавила и дипломатском делатношћу, заједно је са Јефимијом 1398. ишла код сулатана Бајазита да заступа интересе свога сина Стефана. Том приликом је издејствовала пренос моштију свете Петке из Видина у Београд. Мошти су биле смештене у капелу свете Петке на Калемегдану, данас су оне у румунском граду Јаши. Бавила се и књижевношћу, позната су њена дела „Молитва матере“ и „Удовству мојему женик“. Сматра се да су књижевни дар од ње наследили ћерка Јелена Балшић и син деспот Стефан. Упокојила се 11. новембра 1405. године. Српска православна црква је прославља као Преподобну 19. јула по црквеном календару или 1. августа по новом календару.

**Свети СТЕФАН (ВИСОКИ) ЛАЗАРЕВИЋ, деспот Србски.**

Стефан Лазаревић познат и као Стеван Високи (рођен у Крушевцу 1377, умро у Главици код Крагујевца 1.8.1427) је био син и наследник светог српског кнеза Лазара Хребељановића, погинулог у бици са Турцима на Косову (1371—1389). Владао је са титулама кнеза (1389—1402) и деспота српског. Године 1405. оженио је Јелену, кћи Франческа II Гатилузија, господара Лезбоса. Деспот Стефан Лазаревић је умро од можданог удара у току лова, 1427. године код места Црквине, засеоку села Марковац, општина Младеновац. Није имао деце. 1426.године на сабору у Сребреници проглашава сестрића Ђурђа Бранковића за свог наследника.

Животописац Светог Стефана Високог, сина Светог кнеза Лазара српског и кнегиње Милице, Константин Философ, пише да је Свети Боговидац Мојсије био узор и образац Светом Богољупцу, праведном Стефану деспоту, јер је и животни пут њих двојице од самог почетка скоро једнак. И Мојсије и Стефан су око 40 година спасоносно водили свој богоизабрани народ кроз земљу ропства египатског и турског. Још га је упоредио са Исусом Навином, јер му је био сличан у вери и храбрости, те са пророком Данилом и Света Три Младића из пећи вавилонске, јер је и он као и они био у чељустима лавовским и пролазио гроз огањ.

Подигао је дивне задужбине, манастире Манасију и Каленић и био заштитник хришћанства на Балкану у најтежим данима. Сматра се једним од највећих српских владара и војсковођа, у своје време је важио за једног од најбољих витезова и војсковођа, а његова књижевна дела га чине једним од највећих српских књижевника у средњем веку. Приликом обнављања витешког реда Змаја, у децембру 1408. године, Стефан се нашао на другом месту међу витезовима, одмах иза самог мађарског краља Жигмунда. Упокојио се у Господу 1. августа (19. јула) 1427. године. Српска православна црква га је канонизовала 500 година након његове смрти 1927. године и слави га 1.8. (19.7. по старом календару).